І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація:
'Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 177. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го ВЕРЕСНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 24, 1965 No. 177. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 23 вересня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ПАПА ПАВЛО VI ПІД ЧАС ВІЗИТИ В НЮ ЙОРКУ ЗУСТРІНЕТЬСЯ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ІНШИХ РЕЛІГІЙ — протестантами, православними і жидами. Ця зустріч відбудеться 4-го жовтня у зв'язку з промовою Папи в Об'єднаних Націях про мир у світі. Зустріч відбудеться в церкві Святої Родини, яку називають церквою Об'єднаних Націй, яка міститься при 47-ій вулиці, недалеко від будинку ОН. Також Папа відвідає Нюйоркську Світову Виставку. Про ці зміни в програмі побуту Папи в Ню Йорку інформує голова Інформаційного Бюра при Нюйоркській Дієцезії монсіньйор Тимотей Флинн. В будинку ОН міститься окреме бюро, яке інформує про візиту Папи до Ню Йорку.

ПОКЛИКУЮТЬ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ 1,979 ЛІКАРІВ, ДЕНТИСТІВ І ВЕТЕРИНАРІВ, як повідомляє Департамент Оборони. Лікарів мають покликати 1,529, дентистів — 350 і 100 ветеринарних лікарів, які будуть контролювати м'ясо, що призначене на харчування збройних сил. Департамент оборони вияснив, що покликання до військової служби нових лікарів, дентистів і ветеринарів було конечне тому, що збільшується збройні сили на 340,000 до загального числа 3,000,000, а не було потрібного числа добровольців. Покликують лікарів у віці від 26 до 35-го року життя.

ВТІК ШОФЕР ДВОЮРІДНОГО БРАТА КУБИНСЬКОГО ДИКТАТОРА — РАМОНА КАСТРО. Педро Мартінез. Він прибув до Маямі на Флориді разом із іншими кубинськими втікачами, які в числі 65-ох в останніх днях залишили Кубу на малих човнах. Між втікачами є 33 чоловіки, 13 жінок і 19 дітей. Шофер Мартінез працював до останнього дня перед втечею, як про це повідомила його жінка. Він раніше був шофером сестри диктатора Кастра — Хуаніти, а коли вона втекла, то його приділили на шофера Рамона Кастра. Найбільше втікачів є у віці від 20-ох до 30-ох років, але є між ними і одна 70-річна бабуся. Ніхто з тих втікачів нічого не знає про атентат, який мав бути на Кастра в липні цього року.

У БОЛІВІЇ В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ КРИВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ РОБІТНИКІВ із копалень цини. Ці робітники воюють головно проти війська доморобними мінами, фабрикованими здебільша з динаміту, що його вживається в тих копальнях. Дотепер є 32 вбиті і 105 ранених. Уряд проголосив для всіх болівійських міст стан облоги з правом виходити на вулиці тільки від 6 до 8 години вечором, з наказом стріляти до кожного, що появиться в інших годинах. Урядові чинники твердять, що це комуністи й провідники розв'язаних партій старалися використати непорядки в копальнях цини — для своїх цілей.

ДО ДОМІНІКАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЗАПОВІВ СВІЙ ПРИЇЗД З ЕКЗИЛЮ КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ХУАН БОШ, під фірмою якого вибухла була там комунофільська революція. Хуан Бош заявив, що він кандидуватиме на виборного президента в Домініканській Республіці. Однак за умовами воєнного перемир'я між двома ворожими таборами в Домінікані — всяка політична діяльність мусить припинитись у 6-місячному часі, а вибори можуть відбутись найшвидше за 9 місяців, себто в травні наступного року.

У СВІТІ

ТРИ НОВОПРИЙНЯТІ ДЕРЖАВИ ДО ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ЗАЙМАЮТЬ разом обшир 4.327 кв. миль з збірним населення 2.181.000 осіб. Це — Сінґапур, колишня британська морська фортеця на Маляйському півострові, що її японці здобули були від сторони суходолу, — Малдивські острови недалекого Цейльону та Ґамбія, колишня британська колонія в Західній Африці. Разом вони менші і мають менше населення аніж один стейт Коннектикат. Згідно з чартером ОН — кожна з тих „держав" матиме такий сам один голос в ОН, як — З'єднані Держави.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИЙНЯВ на спеціяльній приватній авдієнції архиєпископа Пієра Мартіна Нґо Дінг Тука, брата вбитого у державному перевороті колишнього диктаторського президента Південного В'єтнаму Нґо Дінг Дієма. Нґо Дінг Тук, якому заборонили вступ до Південного В'єтнаму, є, за призначенням від Папи, членом Конґреґації для Пропаґанди Віри у Ватикані.

НАД В'ЄТНАМОМ КОМУНІСТИ ЗБИЛИ в минулий вівторок п'ять американських літаків, в тому числі один рятунковий гелікоптер. Комуністи поцілили протилетунським вогнем великий гелікоптер, який прилетів з місією врятувати пільота із збитого бомбардувальника „Ф-105 Тандерчіф": той пільот, як і чотири члени залоги гелікоптера дістались, мабуть, до комуністичного полону. Пільот другого збитого бомбардувальника „Ф-105 Тандерчіф" згинув. Комуністичне радіо з Північного В'єтнаму повідомило про знищення отих 5-ох американських машин.

ПАКІСТАНСЬКІ ДЕМОНСТРАНТИ ПЕРЕД АМБАСАДОЮ ЗДА В КАРАЧІ несли портрети китайських ватажків Мао Тсе-тунґа і Чу Ен-лая, індонезійського президента Сукарна, йорданського короля Гуссейна, іранського шаха Різи Павелі та турецького президента Семаля Ґурзеля, себто всіх тих, які висловились по стороні Пакістану в його спорі з Індією. Демонстранти домагалися виступлення Пакістану з Об'єднаних Націй та зірвання дипломатичних взаємин з Америкою. Поліція і пожежна сторожа заспокоїли демонстрантів слізним газом і струмами холодної води.

АЛЕКСЄЯ РУМЯНЦЕВА ПРОГНАЛИ з становища головного редактора „Правди" і на його місце призначили віце-міністра закордонних справ Міхаїла Сімьяніна. Ледве два тижні тому Румянцев, з очевидного дозволу з Кремлю, критикував у „Правді" спутування свободи письменницького й мистецького вислову, при чому виступив навіть проти „Ізвєстій". Мабуть, цей його „ліберальний" виступ став причиною появи комунікату, що Румянцев „захворів на серце" та відійшов до „легшої праці в Академії Наук". Ту зміну на становищі редактора „Правди" вважають за характеристичний відгук завзятих суперечок, що йдуть між кремлівськими верховодами.

МАДЯРСЬКИЙ КОМУНІСТ КАРОЛІ ЧАДОРДАЙ СТАВ ГОЛОВОЮ Головної Політичної Комісії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Формально його кандидатуру зголосив голляндський амбасадор Й. Г. Де Беус, арґументуючи, що вибір того комуніста буде „добрим символом співпраці між Сходом і Заходом". До цього часу більшість членських держав в ОН не допускала комуніста на таке відповідальне становище.

Сенат пропонує обмеження імміграції із Західньої Півкулі

Вашингтон. — Сенат 22-го вересня прийняв більшістю 76-ох до 18-ох голосів новий іміґраційний закон проте, що касується іміґраційні квоти для окремих європейських держав, бо ця система була несправедлива тому, що дозволяла прибувати більшій скількости іміґрантів з Англії, Німеччини й Ірляндії, та дуже обмежувала іміґрацію із східньо - европейських країн та із Греції й Італії. На річну квоту всіх іміґрантів, які в одному році могли прибувати до ЗДА в числі 158 561 особи, на саму Англію припадає аж — 65 361 особа. Новий закон касує цю систему квот, але Сенат схвалив, щоб обмежити квотою число іміґрантів із всіх країн Західньої Півкулі, яка то квота мала б становити 120 000. Палата Репрезентантів прийняла цей закон беж жадного обмеження, і тепер на спільній конференції буде йти боротьба за квоту для держав Західньої Півкулі. Жінки або чоловіки осіб, що вже живуть у ЗДА, та діти й батьки цих осіб, могли б прибувати до ЗДА поза визначеною квотою. Президент Джансон є проти тієї квоти, яку Сенат визначив для Західньої Півкулі, і в Палаті вдалося Урядові провести законопроєкт без жадних квот. В Сенаті Уряд не обстоював подібного проєкту, бо боявся, щоб взагалі не погребати його, і тепер боротьба поведеться в рямках конґресової конференції. Система квот опирається на переписі населення з 1920-го року, а закон із квотами обов'язував 41 рік.

„Український День" на Світовій Виставці уже в цю неділю — 26 вересня у Павільйоні Зінґер Бовл

Ню Йорк. — Заповіджений на неділю 26-го вересня ц. р. „Український День" на Світовій Виставці в Ню Йорку викликає широке зацікавлення серед українців нюйоркської метрополії й інших стейтів і на цей день вибирається багато наших людей індивідуально і групами. Програма „Українського Дня", що відбувається під протекторатом Українського Конґресового Комітету, почнеться о год. 3-ій по полудні, на арені репрезентаційного павільйону Зінґера Бовл. Поруч з американським маятиме того дня український прапор, — під звуки українських маршів ввійдуть на арену виконавці програми. Далі, як і минулого року, промовлятиме директор програми національних груп на Світовій Виставці — Ґордон Ґрагем, майстром церемонії буде Володимир Бакад, з короткою промовою виступить представник УККА, танцювальні дружини метрополітальної округи виступатимуть під керівництвом Ніни Сулими. Дівочі танки будуть супроводжені гуцульськими піснями. Українську пісню репрезентуватиме хор „Прометей" під дириґентурою Івана Задорожного.

Українці в Юґославії відзначали двадцятиріччя свого часопису

Београд. — Українці, що живуть більшими скупченнями в Юґославії, відзначали в червні і в липні ц. р. ювілей свого часопису „Руске Слово", що почав виходити двадцять років тому. Видання цього часопису зв'язане з відродженням українського життя в Юґославії після другої світової війни, коли із зорганізованням шкіл українською чи як там називають руською мовою, виникла потреба друкованого слова. Поконавши організаційні труднощі, суспільний актив приступив до праці, і вже 15 червня 1945 року з'явилося перше число „Руского Слова". З нагоди ювілею видавничого підприємства „Руске Слово" організована була виставка книжок і журналів, виданих цим підприємством на протязі свого існування. Виставлені були всі 168 книжок виданих досі видавництвом, примірники літературного журналу „Шветлосц" та періодичного видання для дітей „Пионерска заградка" і різні числа „Руского Слова" починаючи від 1 по 1043 (святкове) число у всіх форматах, в яких воно досі видавалось. Крім цього 3 малярі і 1 скульптор у виставочному залі показали свою творчість за останні роки.

Д-ра Семена Демидчука поховано на цвинтарі Карла на Лонґ Айленді

Бруклин, Н. Й. — Сл. п. д-р Семен Демидчук, видатний громадянин - піонер, що помер на 81-му році життя в понеділок 20 вересня 1965 року, похований на цвинтарі Карла на Лонґ Айленді в середу, 22-го вересня. Похоронні Богослуження почалися о год. 9-ій перед полуднем в церкві св. Миколая при 19-ій вулиці, де о. монсіньйор Климент Прийма відправив Парастас а потім о. протоігумен Микола Когут, ЧСВВ, в сослуженні о. монс. Приймі і о. Любомира Мудрого відслужив Службу Божу. До Панахиди станули крім згаданих, ще о. Любомир Гузар. Отець монс. Прийма в короткій прощальній промові підкреслив покірну побожність Покійного та його спокій перед смертю, якої він, як справжній християнин, зовсім не боявся. Після відправ авто з тілом Покійного та численні присутні на похоронних Богослужбах рушили в напрямі цвинтаря Карла на Лонґ Айленді. Там о. протоігумен Микола Когут, в сослуженні згаданих трьох священиків, відправив Панахиду а парох о. монсіньйор Прийма попрощав Покійного від Родини, парохії та присутніх. Між учасниками похоронних Богослужень були головний предсідник УНСоюзу —Йосип Лисогір із дружиною, проф. Дам'ян Горняткевич від УВАН, довголітній співробітник Покійного на терені Відділу УНСоюзу „Дністер" в Ню Йорку — Іван Галичин, редактор Володимир Душник з дружиною, адвокат Володимир Форостина з дружиною д-р Лука Луців від „Свободи". Присутня була Родина Покійного та численні приятелі й члени парохії св. о. Миколая. На прийнятті з в залі церкви цієї парохії були присутні понад 30 осіб. Іменем Родини син Покійного подякував тим всім, які взяли участь в останній прислузі його батькові, Всеч. Отцям, представникам організацій, приятелям та знайомим. Від Відділу УНСоюзу „Дністер" промовляв Іван Галичин, від Редакції „Свобода" — д-р Лука Луців. Протоігумен о. Микола Когут, ЧСВВ, підкреслив побожне життя Покійного та його віру в щастя на тому світі і молитвою закінчив сумну гостину.

ІНДІЯ І ПАКІСТАН ПОГОДИЛИСЬ НА ВОЄННЕ ПЕРЕМИР'Я

Об'єднані Нації. — Пакістанський міністер закордонних справ Зульфікар Алі Бутто відчитав на Раді Безпеки Об'єднаних Націй в середу 22 вересня ц.р. короткого листа президента Мохаммеда Аюба Хана, в якому той стверджує, що хоч становище Ради Безпеки ОН в справі перемир'я у війні між Індією і Пакістаном „однобоке і незадовільне", проте Пакістан приймає пропозицію на перемир'я з уваги на добро світового миру. Проте водночас пакістанський президент заявив, що тепер Об'єднані Нації мають „останній шанс" розв'язати проблему Кашміру і якщо вони цього не зроблять, то Пакістан виступить з Об'єднаних Націй. Індійський прем'єр Ляль Багадур Шастрі проголосив згоду індійського уряду на перемир'я в індійському парляменті, ствердивши, що „решті-врешт Індія і Пакістан мусять жити, як добрі сусіди". Збройні сили обох країн мають покищо залишитись на позиціях, на яких захопило їх перемир'я. Однак Індія зголосила скаргу, що вже в чотири години після перемир'я пакістанське летунство перевело важкий налет на „святе місто" Амрітсар, де згинули 42 цивільні особи. Другий пакістанський налет відбувся — за твердженням Індії — на місто Йофур, де згинуло 33 особи. Знову ж індійські танки буцім-то продовжували наступ на відтинку міст Лягор і Сіялькот на пакістанській території. Керівні чинники Об'єднаних Націй не придають великого значення тим порушенням воєнного перемир'я, вважаючи, видно, їх за проминальні інциденти, та прославляють сам факт перемир'я. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант проголосив, що він плянує вислати на пакістансько-індійський кордон 100 військових обсерваторів із додатковими 60 цивільними помічниками. Ця місія скріпить дотеперішніх військових обсерваторів, існуючих там з 1949 року: їх було 45 осіб під проводом австралійського генерала Роберта Г. Німмо. У Тант уважає, що кошт утримання такої місії на час трьох місяців становитиме 1.645.000 дол. Згоду Пакістану на перемир'я попередила телефонічна розмова між президентом Линдоном Б. Джансоном і пакістанським президентом Аюбом Ханом. Президент Джансон буцім-то обіцяв Аюбові Ханові, що ЗДА енерґійно підтримають заходи Об'єднаних Націй осягнути тривку розв'язку кашмірської проблеми. Йдеться головно про те, щоб Індія зійшла з свого непорушного становища, що про Кашмір узагалі нема чого говорити, бо це „інтеґральна частина" індійської державної території. Однаково президент Генеральної Асамблеї Амінторе Фанфані, як американський амбасадор Артур Ґолдберґ, який у цьому місяці є президентом Ради Безпеки ОН, вбачають у пакістансько-індійському перемир'ї величезний політичний успіх Об'єднаних Націй.

Митрополит Максим Германюк виступав у дискусії над декретом про церкву в сучасному світі

Ватикан. — Під час нарад Четвертої Сесії Другого Ватиканського Собору були дискутовані в середу 22 вересня ц. р. проблеми зв'язані з проєктом соборного декрету „Про Церкву в сучасному світі" й один із головних учасників цієї дискусії був, як повідомляють усі західні пресові аґенції, митрополит українців католиків у Канаді Максим Германюк. Головним речником італійських кардиналів у цій дискусії, яка м. ін. торкалася також справи контролі народин, був архиєпископ Модени Джюзеппе Амічі. В проєкті декрету справа контролі народин сформульована дуже обережно, там говориться тільки про відповідальність батьків щодо майбутніх ґенерацій, протеж зазначена в цьому проєкті уже тенденція зревідувати дотеперішні приписи церковної влади в цій ділянці. Опрацювала проєкт декрету і зокрема його постанови про контролю народин окрема комісія експертів, покликана Папою Павлом VI. Займаючи становище в цій справі, Митрополит Германюк виказав непослідовності в зредаґувані проєкту, зокрема в тому місці, де говориться, що батьки мають свободу у визначуванні кількости своїх дітей, і де водночас із цим ставиться вимога до батьків, щоб вони покладалися на Боже Провидіння щодо цього. З критикою декрету „Про Церкву в сучасному світі" виступали Отці Собору і консервативного і ліберальних напрямків.

Делеґацію Української ССР на 20-ту сесію ОН очолює Петро Тронько

Москва. — Згідно з повідомленням ТАСС-у, надрукованим у московській „Правді" з 19 вересня ц. р., Рада Міністрів Української ССР призначила на Двадцяту Сесію Об'єднаних Націй делеґацію під проводом П. Т. Тронька і в складі: І. М. Педанюк, М.Д. Поляничко, Р. А. Максименко, С. Т. Шевченко, як члени делеґації, та А. А. Бойко, Н. К. Головко, Ю. Е. Єґоров і В. І. Сапожніков, як заступники членів делеґації. Минулими роками делеґацію ОН до УССР очолював Лука Паламарчук, як міністер закордонних справ УССР. Після його усунення в серпні ц. р., становище міністра закордонних справ залишилося необсадженим, а на пост голови делеґації УССР до ОН призначено заступника голови Ради Міністрів УССР Петра Тимофійовича Тронька. В складі цієї ради Петро Тронько нічим особливим не виявлявся. Народжений 1915 р. в селі Забродах Богодухівського повіту на Харківщині, він в 1932-36 рр. був учителем і членом КПСС став з 1939 р. В 1937-41 роках працював у комсомолі на Сумщині і в Станиславівщині в Західній Україні і згодом став другим секретарем ЦК ЛКСМУ. В 1947-1951 роках вчився у Вищій партійній школі та Академії суспільних наук при ЦК ВКП (б) у Москві й добився ступеня кандидата історичних наук. З 1952 р. до 1960 був секретарем Київського обкому КПУ і з березня 1961 р. став заступником голови Ради Міністрів УССР. Інші особи із складу його делеґації маловідомі. І. Педанюк був донедавна відп. редактором „Рад. України". С. Т. Шевченко є постійним представником УССР в ОН.

● **Американське командування у Південному В'єтнамі** припинило було висилання американських вояків, які діставали відпустку, до Гонґ Конґу на відпочинок. Сталось це внаслідку погроз Комуністичного Китаю, що він „не буде терпіти" використовування Гонґ Конґа для війни у Південному В'єтнамі. Однак тепер американські вояки на відпустці знову їдуть до Гонґ Конґа, британської колонії, яку Комуністичний Китай толерує, як своє єдине „вікно у світ".

БЛАГОСЛОВЕННЯ НОВОГО ШКІЛЬНОГО БУДИНКУ СС. ВАСИЛІЯНОК

Філядельфія.—В неділю 3 жовтня ц. р., відбудеться врочисте благословення нового шкільного будинку при вул. Линдлей. Новий будинок має приміщення на канцелярію, лікарську кімнату, кімнату для дитячого садку, бібліотеку, виховну залю, кафетерію, залю на театральні виступи й 8 навчальних кляс. До школи вписалося в цьому році понад 400 дітей. Учительський збір складається з 6-ох Сестер і 4-ьох світських учителів. Настоятелькою школи є Мати Константина, ЧСВВ, директоркою Мати Хризанта, ЧСВВ, а капеляном Впр. о. Р. Лободич.

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА.

Шикаґо. (П. Р.) — Конференція УЗХ відбудеться тут 25 і 26 вересня ц. р. в Домі УНС ім. Є. Коновальця. В конференції беруть участь членки Головної Управи й представниці відділів УЗХ. Господарем конференції є 12-ий відділ УЗХ у Шикаго, який очолює пані А. Рибак. Відкриття в суботу, 25-го вересня в год. 1-ій пополудні, довершить голова ГУ УЗХ Марія Квітковська. Дальше на денний порядок прийде перегляд праці й майбутніх завдань УЗХ, зокрема посилення праці дитячих світличках і відпочинково-вишкільних таборах УЗХ для молоді в час літніх ферій. В неділю 26-го вересня після Богослужень, о год. 11-ій рано, продовження нарад, з дискусією про справи зв'язків УЗХ із українськими й американськими жіночими організаціями та організаційні проблеми. Конференція УЗХ відбувається цього року замість загального з'їзду .

УКРАЇНСЬКА ПРОЩА В БЕЛЬҐІЇ

Брюссель. — Близько 600 українських вірних і 10 священиків під проводом архиєпископа Івана Бучка відбули прощу до Банне в Бельгії. Між прочанами були деякі з Німеччини, Швеції і Польщі. Владика Іван відвідав українських черниць, які з різних монастирів Бельгії прибули до монастиря Сестер Венедиктинок біля Лювену. У Льєжі 3 серпня була конференція українських священиків.

ВІДЗНАЧЕННЯ 80-ЛІТТЯ ЮЛІЯНА БУЦМАНЮКА

Едмонтон. — В неділю, 5 вересня 1965 р. в приміщенні Українського Народного Дому понад 200 людей вітало артиста-маляра Юліяна Буцманюка із його 80-літтям. Присутні на бенкеті гості складали Ювілятові вітання і побажання. Були прочитані також надіслані письмові привіти. Довше слово про життєвий і творчий шлях проф. Буцманюка і його дружину виголосив проф. Іван Кейван. Тостмайстром бенкету був інж. В. Мацьків.

ПРОФ. В. ПЕТРИШИН ДОПОВІДАТИМЕ В УНІВЕРСИТЕТІ РУТҐЕРСА

Ню Бронсвік. — Відомий наш учений - математик з молодшої ґенерації, д-р Володимир Петришин, професор Шикаґівського університету, виголосить тут у п'ятницю, 24-го вересня, в університеті Рутґерса доповідь про розширення і розв'язку нелінійних операторних рівнянь. Доповідь відбудеться о год. 4:30 пополудні в приміщеннях Наукового Будинку (Саєнс Білдінґ). На початку цього місяця, 3-го вересня проф. Петришин мав наукову доповідь на з'їзді американських математиків у Корнельському університеті.

ІГОР КУРИЛІВ ПРАЦЮВАТИМЕ В РАДІО „СВОБОДА"

Торонто. — Американське радіо „Свобода" в Мюнхені прийняло на працю Ігоря Курилова із Судбурі, який, як каже повідомлення того ж радіо — „спеціялізувався в совєтознавчих студіях і знає українську мову". Ігор Курилів, народжений у Судбурі, студіював історію в Торонтському університеті; українську мову, яку знає з рідної хати, вивчав теж в українських школах. На працю в радіо він прийнятий покищо на один рік.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ЧОМУ ДІТИ НЕ ХОДЯТЬ ДО ШКОЛИ?

1-го вересня в школах України почався навчальний рік. В Україні тепер є понад 35.000 загальноосвітніх шкіл, де розпочали навчання 8 мільйонів 700 тисяч учнів.

З передовиці „Радянської України " (з 1 вересня) виявляється, що „в окремих областях, зокрема в Донецькій, Вінницькій, деякі діти торік не були охоплені школою, допускався відсів учнів".

Чому? В передовиці про це не сказано, лише читаємо: „Слід всюди ще й ще раз уточнити списки дітей шкільного віку, при потребі подати їм потрібну матеріяльну допомогу" . . .

ТИСЯЧА ПІСЕНЬ ЯВДОХИ ЗУЇХИ

Видавництво „Наукова Думка" (Київ) підготовило до друку книгу пісень Явдохи Зуїхи (1855-1935). Неписьменна селянка з села Зятківці, Вінницької области, Явдоха Жук (псевдонім Зуїха) відзначалася не абияким розумом, красномовністю і природнім гумором. Особливо вражала феноменальна пам'ять жінки. Вона знала величезну кількість скарбів народної творчости.

До видання підібрано понад 900 кращих пісень. Тексти друкуйться з нотами. Тут чарівні веснянки, щедрівки й колядки, задумливі історичні, тужливі . чумацькі, наймитські мелодії. Великі розділи становлять весільні пісні, а також пісні про кохання, зустрічі, розлуку та на інші ліричні теми. В книзі вміщено фотографію Явдохи Зуїхи. (З „Радянської України" 5 вересня).

ДЕКАДА ПОЛЬСЬКОЇ КНИЖКИ В УКРАЇНІ

Уже п'ятий рік підряд в столицях України і Польщі, а також у Львові і Кракові, відбуваються декади польської книжки.

У крамниці „Дружба" на Хрещатику, а також у багатьох інших книгарнях Києва виставлено близько тисячі назв різноманітних творів, обладнано окремі вітрини та полиці польської книжки.

Декада польської книжки, — сказав керівник об'єднання „Укркнига" Шаблій, — не обмежиться столицею. Вона переселиться у Львів, Одесу, а також у Житомирську, Рівенську, Волинську Тернопільсьску, Івано-Франківську та інші області України. (З „Радянської України" 5 вересня).

ВСЕ НА ОБЛІК

. . .Нам потрібні грамотні, кваліфіковані кадри, зокрема, серед облікових працівників, — пише начальник управління підготови кадрів статистиків УССР („Радянська Україна" з 5 вересня). — У багатьох колгоспах посади бухгальтерів займають люди без спеціяльної освіти . . . Облік занедбано. Тепер в Україні зайнято обліковою працею 108,5 тисяч осіб.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 8, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Історична декляраціях

Прийняття довго і гаряче дискутованої на третій і четвертій сесіях Другого Ватиканського Собору Декларації про релігійну свободу переважаючою більшістю Отців Собору—1997 проти 224—є подією величезного історичного значення, вагу й далекосяглість якої можна оцінити тільки на тлі майже двадцятивікової історії Христової Церкви.

Основні принципи цієї Декларації, що її остаточний текст буде зредагований ще стилістично, з узгляднениям суґестій і пропозицій, поданих під час дискусії над нею, і що буде опублікована повністю в жовтні цього року, становлять ґрандіозний перелім в офіційному ставленні Католицької Церкви до інших віровизнань. Були ж періоди в її минулому, коли людей іншої віри чи й тільки інших релігійних поглядів проголошувано єретиками і спалювано на кострах. З людьми інших віровизнань було заборонено аж до останнього майже часу єднатися в почитанні Бога — у молитвах, обрядах, відправах. Сьогодні, прийнята Отцями Другого Ватиканського Собору, Декларація постановляє, що релігійна свобода базується на найглибшій гідності людської природи, і що тому кожна людина мусить бути у визнаванні своєї віри вільною від насильства чи примусу, стосованого іншими особами, групами або установами. Далі в Декларації стверджується, що кожна людина має право свобідного шукання правди і визнавання її згідно із своєю совістю. Головним обов'язком кожної людини чи то громадської або політичної влади має бути охорона непорушних прав людини на свободу віри, і тому ніяка влада не може з допомогою застрашування чи й примусу накидувати своїм громадянам такої чи іншої віри, не може забороняти їм вірити згідно з їх переконанням. Особливу вагу мають кінцеві уступи Декларації, в яких з огірченням і з жалем стверджується, що існують держави, в яких свободу і Церков і вірних обмежується або й навіть заперечується, не зважаючи на наявні закони та конституції.

Декларація про релігійну свободу є милевим стовпом на довгому й важкому шляху до зближення і порозуміння християнських Церков. Вона не тільки починає нову, велику еру в історії Католицької Церкви, але й водночас відкриває людські серця на слово братньої любови до людей іншої віри. Особливо ж важливою буде ця Декларація для українців, поділених на різні віровизнання, і причиниться напевно до усунення багатьох унаслідуваних з минулого упереджень та непорозумінь. Окремої вимови додає цій Декларації факт, що одним із головних речників її схвалення і промотором у висуненні постуляту про релігійну свободу для Церков і людей в країнах поза залізною заслоною був український кардинал Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий, який і сам особисто і з тисячами священиків та вірних українських Церков зазнав важких переслідувань за свою віру збоку атеїстичного, антилюдського комуністичного режиму.

ОН під знаком оптимізму

20-та сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй розпочалася у минулий вівторок під знаком оптимізму. Склалися на це кілька причин: остання сесія, як відомо, була ввесь час спаралізована спором за совєтські борги до каси ОН, і ЗДА, покликаючись на 19-ту статтю чартеру ОН, відмовляли Совєтам права брати участь в голосуваннях. Тому, щоб не доводити до гострої кризи — бо Совєти погрожували виступлення з ОН — не відбувалось взагалі ніякого голосування. В міжчасі Америка зреклася свого первісного становища, обмежившися висловленням „надії", що СССР „добровільно" вплатить якусь поважну суму до каси ОН — чого досі не сталося. Але атмосфера полегшала, і вже можна було провести голосування, яке пройшло гладко: обрано нового президента Асамблеї, кандидатура якого взагалі не була оспорювана, і прийнято трьох нових членів ОН, підвищивши їх число до 117. Оптимістичний настрій створює заповіджений приїзд до ОН Папи Павла VI, який цим заманіфестує не тільки свою вірність ідеї світового миру, але й довір'я до Об'єднаних Націй, як установи, покликаної зберігати мир. Престиж Об'єднаних Націй скріпив також президент Л. Джансон, відмовившись безпосередньо встрявати в індійсько-пакістанський конфлікт і передавши його на терен ОН. Новий американський амбасадор Артур Голдберґ вбачає добрий знак у факті, що на Раді Безпеки ЗДА і СССР однозгідно вже двічі голосували у справі Індії-Пакістану. До Ню Йорку прибув уже совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико: Москва аж ніяк не хоче, щоб Пейпінґ поширив свої впливи в Азії, використавши війну у В'єтнамі та війну між Індією і Пакістаном, і гадає, що таки найкраще було б, якби ролю успішного миротворця відіграли Об'єднані Нації.

Чи і як цю ролю зможуть виконувати ОН — це питантання бути чи не бути цій установі. З цим питанням безпосередньо в'яжеться проблема міжнародного війська і його фінансування: хто має покликувати його і як утримувати. Поважною недугою ОН є балакучість їх членів: особливо делеґати азійсько-африканських державок хочуть похвалитися своїм землякам, що вони „промовляли" в ОН — без ніякої користи для проблем. Денний порядок цієї сесії виказує 105 таких проблем. Генеральний секретар ОН У Тант у своїй вступній промові твердить, що годі більшости з них розв'язати — без приявности в ОН комуністичного Китаю. Це саме твердять усі комуністи і їхні поплентачі, всупереч фактові, що ввесь підхід комуністичного Китаю до світу і людства перечить чартерові ОН. Отож на цій сесії знову відбудеться голосування над справою прийняття комуністичного Китаю. Трудно поділяти оптимізм У Танта щодо вартости Пейпінґу в ОН.

Хоч війна між Індією і Пакістаном ще не скінчилась, міжнародні лідери в ОН черпають свій оптимізм з факту що ні одна з тих держав просто фізично не є здібна воювати. Але нема ніякого оптимізму щодо реальних можливостей: як конструктивно розв'язати проблеми Німеччини, Берліну, Кіпру, поділеного В'єтнаму, поділеної Кореї, Кашміру, походу Індонезії проти Малайзії, комуністичного походу на [illegible] проблеми [illegible] світу...

К. Крупський

ПРОБЛЕМА ІМІҐРАЦІЇ

До преси американських консервативних кругів належить також „Ліберті Леттер" („Листи Свободи"), що виходить у видавництві „Ліберті Лабі" („Кулюари Свободи") у Вашинґтоні. Ця невеличка форматом газетка появляється щомісячно, лише під час засідань Конґресу і стисло інформує читачів про справи, що їх Конґрес полагоджує. Не раз редакція розсилає спеціяльне видання, в якому закликає піддержати або поборювати той чи інший законопроєкт.

Ця публікація має виразно прореспубліканський характер і під час останніх президентських виборів піддержувала сенатора Беррі Ґолдвотера, а проти демократичного кандидата масово поширювала своє спеціяльне видання п. н. „Політична біографія". Варто згадати й те, що „Ліберті Леттер" уже кілька років згадує про Тиждень Поневолених Народів.

На списку публікацій, випущених видавництвом „Ліберті Лабі", є вже декілька праць авторів, відомих серед республіканських і консервативних кругів. Одну з цих праць п. н. „Ніхто не сміє називати цього зрадою" автор цих рядків обговорив у статті „Екстремісти?", вміщеній у „Свободі" з 2-го березня ц. р.

Цим разом хочемо дещо сказати про книжку п. н. „Небезпека інвазії" („Інвейжн Елерт"), видання якої уфундував Гардінґ Коледж у Сірсі, Арканзас, з вступним словом президента цього коледжу Джорджа С. Бенсона. Автором цієї праці є Мері Берклей Ерб, відома громадська діячка, колишня редакторка місячника „Ріпорт ту Амеріка", голова Комітету Крайової Оборони при Товаристві Доньки Американської Революції. Під світлиною авторки сказано, що вона широко подорожувала по світі, головно по Росії та Африці, і свою працю присвятила питанню міжнародної комуністичної загрози.

Книжка має 100 сторінок і написана легким, стислим і водночас промовистим стилем, питомим розвиненій англійській мові. Кільканадцять статистичних таблиць та кілька сторінок бібліографічних джерел роблять її в очах читача авторитетною.

На питання, яка інвазія загрожує ЗДА, авторка дає виразну відповідь: інвазія іміґрантів, особливо з тих країн, що їх культура і традиції не мають нічого спільного з культурою і традицією англосаксонських країн, які започаткували американську націю. Отже, найбільшою є небезпекою для ЗДА є дальше допущення іміґрантів з країн Східньої та Південної Европи і Азії, бо з цими іміґрантами проходить до Америки не тільки комуністична інфільтрація, але також культурна зрізничкованість. Це перешкоджає асиміляції тих іміґрантів, що замикаються у свої круги і зберігають симпатії до країн свого походження, інтереси яких не завжди йдуть впарі з інтересами американського народу.

Другим арґументом Мері Берклей Ерб щодо небезпеки збоку іміґрантів є те, що вони відбирають працю в американців, і то не тільки у звичайних робітників, але також у професіоналістів.

Мері Ерб наводить статистичні дані про те, скільки то лікарів, високошккільних професорів, інженерів, хеміків, фізиків, які не народилися в ЗДА, працюють в американських лікарнях, школах і підприємствах. Також американський робітник часто мусить задовольнятися лиш допомогою на безробіття, бо його витискає дешевий чужинний робітник, призвичаєний до низького життьового стандарту.

На ст. 37 авторка пише: „Усі ці іміґранти і чужонароджені користають із соціяльного забезпечення та інших федеральних і стейтових допомог. Це все доступне для них так само, як і для американських громадян. До того ж, — пише вона далі, — значна кількість чужинців, які натуралізувались або просто набули право на соціяльне забезпечення, повертаються до своїх країн і залишаються там до кінця життя, одержуючи із ЗДА пенсії. Наприклад наша соціяльна система щороку платить по 2.500.000 долярів 33.554 особам, що живуть в Італії. Всього такої допомоги виплачується біля 10 мільйонів для 150,000 осіб, що живуть за кордоном".

Американський платник податку видає великі гроші на утримування лікарень і домів для умовохворих, у яких лікується велике число іміґрантів, що прибули після другої світової війни. До цих іміґрантів авторка ставиться із помітною резервою, хоч вона розрізняє і попередню іміґрацію та її нащадків, уже народжених і вихованих в Америці. Цю ґенерацію Ерб називає „нащадками чужинців". На стор. 24 вона пише: „У 1953 р. ухвалено закон про допомогу втікачам. Вислані до Европи державні урядовці ствердили під присягою, що серед т. зв. утікачів з Совєтського Союзу і його сателітів біля 40% були кримінально - підривним елементом, а 30% втікачів в Західній Німеччині були або комуністичними аґентами, симпатиками, або взагалі небезпечними людьми".

Очевидно, що погодитися з цими ствердженнями державних урядовців ніяк не можна, бо на ділі було далеко не так. Траплялося, що по ДіПі таборах крутилися підозрілі типи, яких утікачі раді були позбутися. На жаль, часто такі типи знаходили захист у чинників УНРА чи ІРО. З певністю можемо твердити, що серед утікачів не було й одного відсотка комуністичних аґентів.

Наводячи величезні суми допомоги, яку Америка дала для різного роду втікачів після другої світової і Корейської воєн, авторка каже, що „найвищий час замкнути браму для троянського коня", якщо Америка хоче залишитися З'єднаними Державами Америки, а не З'єднаними Державами Світу. І цитує слова президента Теодора Рузвелта: „В цій країні не може бути пів-напів американізму. Тут місце тільки для стовідсоткових американців".

Далі авторка подає такі факти: в Америці в 1964 р. появилося 495 публікацій в 35 чужих мовах, виходило 79 великих щоденників різних етнічних груп, 397 радіових стацій надавали програми в 45 мовах і т. д.

Мері Ерб твердить, що етнічні групи в ЗДА мають великий, а то й рішальний вплив на вибір президента і на схвалення законів. І навіть президент Джансон перед виборами обіцяв, що буде старатися про закон, який облегшить приїзд іміґрантів. Цим, каже авторка, президент Джансон здобув собі багато голосів серед етнічних груп, особливо італійської. А всі етнічні групи знані з того, що голосують за даного кандидата масово.

На сторінках 65-66 подано чисельність етнічних груп у ЗДА, отримана на основі обчислень Республіканського Крайового Комітету. Отже, в 1964 р. всі етнічні групи начисляли кругло 41 мільйон громадян. Найбільші з них жидівська, німецька та італійська, що начисляють по 5.5 млн. кожна, далі йдуть мехіканці — 4.3 млн., поляки — 3.5 млн., ірляндці — 2.5 млн., словаки — 1 млн., шведи — 1.2 млн., австрійці — 1.1 млн.

„Менше чисельними, але етнічно важливими, — сказано на ст. 65, — є такі групи: вірмени — 450,000, карпатороси (дослівно „карпато - рашенс") — 440,000, китайці — 250,000, японці — 475,000, хорвати — 350,000, чехи — 650,000, данці — 400,000, фіни — 220,000 французи — 500,000, греки — 750,000, мадяри — 850,000, латиші — 55,000, литовці — 750,000, голляндці — 400,000, норвежці — 900,000, португальці — 350,000, румуни — 250,000, серби — 115,000, словінці — 700,000 і українці — 700,000.

Про негрів авторка пише, як про добрих і відданих американських громадян, яких чужинці витискують з місць їхньої праці: італійці позабирали їм всяку чорну працю до чищення взуття включно, німці та інші ви-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПОВІСТЬ

Поставивши серце на чати
(Хто, врешті, від долі втече?)
Хотіла я раз прочитати
Загадку зелених очей.

Ці очі манили, як повість,
Що в ній і про мене щось є...
Зелених очей загадковість
Спокою мені не дає.

Стривай, зупинись
на хвилинку!
В очах твоїх сила і міць!
Відкрий мені першу сторінку
Тривожних твоїх таємниць!

Крізь вій голубину шовковість
Дісталась до самого дна.
Прочитана повністю повість
Була нецікава й нудна.

ГАННА ЧЕРІНЬ

Леся Лисак

ПІЛЬНА ДОРОГА

Чи ви пригадуєте собі оперетку Леґара „Жайворонок", яку так любили глядачі галицьких об'їзних театрів? Чи пригадуєте собі незабутнього маестро Блавацького в ролі Дідуся? І ту сценку, коли Дідусь, в тузі за родинним селом, садом та квітами, заводить мініятюрний городчик на бальконі кам'яниці, в якій живе? Сценку, коли Дідусь, поливаючи квіти на бальконі, нехотячи поливає панка, що проходить вулицею?

Це була ґротескова сценка, під час якої публіка весело сміялася. І мабуть нікому з тих, що тоді так безжурно сміялися, не могло прийти на думку, що за декілька років химерна доля призначить декому ролю, подібну до Дідусевої. Тільки не на сцені, а в справжньому, реальному житті. І що про цю ролю — щоб не виглядало ґротесково — ніхто ніколи не говоритиме вголос. Проте, він відчуватиме в глибині душі те саме, що відчував Дідусь. І то без різниці віку, бо в цій життьовій „ролі" вік не має значення. Бо ця роля — це тиха туга за тим, що пройшло. Але про тугу, як і про всі інші глибокі почування — не говориться в щоденному житті.

Бо скажіть: чи багато з нас, що опинилися в добрих, але чужих містах, не заводять на клаптиках землі перед своєю хатою городчиків, подібних до Дідусевого з таким же самим сантиментом? І чи не садить квітів — обов'язково таких, як колись удома? Щоб конечно росли м'ята, барвінок, резеда чи айстри. Бо від першого погляду на добір квітів ви відразу пізнаєте, що тут мешкають „наші люди"... І коли ви, наприклад, переходячи влітку вулицею, почуєте знайомий запах матіолі, ви певні, що той запах не з „американського" квітника. Бо американці садять інші квіти...

Або... „пам'ятаєте, які в нас колись на приходстві були чудові айстри?" — Так, ці квіти, що їх колись, далеко, на рідній землі ми любили, тепер садять ради спогадів.

Або візьміть ці недільні прогулянки за місто. Кажемо, що їдемо для відпочинку, відпруження. Безперечно, але при цьому є ще одна думка, якої ніхто не висловлює вголос. Це думка, що десь, далеко за містом, на якомусь закруті дороги, ви побачите щось, що нагадуватиме рідний краєвид. Що може той закрут буде подібний до того за вашим містом чи містечком... Що може там росте самітнє дерево, таке, як колись росло вдома... Що може ви побачите зелену, буйну траву. Не оцю штучно плекану, вічно кошену, стрижену, громаджену траву міських площ, а таку нашу, просту, звичайну, як її Пан Біг сотворив... Звичайну траву, як колись була вдома. Щоб навіть ріс у ній кущ лободи або веселий будяк... Траву, що є травою, а не витвором механізованого поступу...

Ви їдете з надією, що десь за містом, де вже нема стандартних до занудн мотелів, газолінових станцій, кіосків з „гат доґами" і всяких торговельних центрів — що там далеко за містом ви, нарешті, побачите поля, а над ними голубе небо. І простір. І кругом буде так тихо, спокійно, як колись на наших полях... І що може тоді — ах, це вже тільки мрії, бо їх тут нема! — що може там, серед піль, почуєте спів жайворонка...

І що десь, несподівано, ви зупинетеся над малим потічком. Не цим тутешнім, з цементованими берегами, а таким трохи диким, незаторкненим рукою меліоратора, звичайним потічком, з каменями на дні й обов'язково вербами на березі. І що верби будуть такі, як повинні бути: трохи криві, трохи дуплаві, похилені над водою і дуже зелені.

І тоді ви пригадаєте собі той потічок, що плив біля вашого села, куди ви ходили на прохід у гарячі літні дні...

І ви маєте ще одну мрію: що може десь, колись вам доведеться побачити... звичайну пільну дорогу. Не асфальтовану, а таку звичайнісіньку, вкриту теплим, м'яким порохом. Дорогу, на яку ми колись нарікали, бо „ніг потім домитися не можна"... Дорогу між нивами, що обабіч неї гойдалися стрункі колоски жита або біліли гречки, або котився блакитом льон. Таку, що коли ви нею йшли — ви відчували близькість землі, бо земля і дорога — це було те саме. Дорогу, що була ясною й теплою від сонця і що, здається, доходила до того місця, де небо торкалося піль. Дорогу, що пахла тьмяними пахощами чебрецю, який стелився на придорожних „шкарпах", дорогу, що при ній росли жовта дивина і полин... І часом через неї перебігали сіра перепілка або зайчик, і час від часу, тихо поскрипуючи, котився нею драбинястий віз лишаючи в м'якому порохі тонкий слід коліс...

Дорогу, що нею колись бігали босі дитячі ніжки, може навіть ваші... дорогу, що нею кожен з нас стільки разів проходив, доки не забрів на широкі асфальтові дороги чужих країн...

Дорогу серед піль, де колись сонце цілувало ниви й наші обличчя... пільну дорогу, де було стільки спокою в душі й стільки соняшної погоди.

Не дивуйтесь: вигідні, широкі, асфальтові дороги — це теперішність. Це — конечність. А шукання пільної доріжки — це роля, яку химерна доля призначила грати декому з нас. Роля людей, що їхня земля осталась десь далеко за морем...

● **У місцевості Пемброкшайр** у Валії в Британії, при перебудові духовного коледжу знайдено підземну крипту, а в ній домовину з кістьми: стверджено, що це тлінні останки католицького єпископа Адама Гавтона, який помер 13 лютого 1388 року.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

В СПРАВІ ЮВІЛЕЮ ВІДЕНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У зв'язку з слушною заввагою „Свободи" в ч. 166, мовляв, „з України повинні були також привітати ювілей Віденського університету, що був „альма матер" для багатьох українців в давніх і нових часах. Згадати б Івана Франка, проф. І. Горбачевського, проф. І. Пулюя та інших визначних науковців".

Треба відмітити, що таке привітання в імені української науки зробила Президія Української Вільної Академії Наук у Канаді, вислявши в травні ц. р. ректоратові Віденського університету відповідного листа. Листом з 8 липня ц. р. ректор Віденського університету, проф. д-р, д-р г. к. Карль Феллінґер подякував УВАН у Канаді за привітання і висловив надію, що „не тільки в минулому, але і в майбутньому існуватимуть добрі взаємини між українською наукою й Віденським університетом".

Президія УВАН вислала при цій нагоді деякі видання бібліотеці Віденського університету, як „ювілейний дар" української науки наддунайській „Альма матер". Це не змінює, одначе, твердження, що з України повинні були також привітати ювілята.

Яр. Рудницький
Вінніпеґ, Канада

НАРЕЧЕНІ ДРУГОГО ҐАТУНКУ

Я приїхав із своєю нареченою до Києва придбати все для весілля, — розповідає з міста Таращі В. Случинський („Молодь України" з 7 вересня). Ото ми й завітали до сальону, „Юність". Вибрали черевики і матерію на сукню. Наречена вирішила й мені зробити приємність:

— Тобі дуже личитиме оця нейлонова сорочка, — посміхнулася вона чарівно. І до продавчині: — Загорніть нам, будь ласка.

А та у відповідь:

— Не вийде!

— Чому не вийде? — здивувалися ми.

— Ви не тієї категорії.

— ? ?

— У нас наречені діляться на дві категорії. Так от ви належите до другої, і сорочки вам не буде...

Я звернувся до адміністрації крамниці. Там мені пояснили, що є наказ Київського міського виконкому: відпускати дефіцитний крам лише нареченим першої категорії, тобто тим, хто мешкає у Києві.

ХОЧ КОЛАЧЕМ ЗАМАНЮЙ

„Наших хлопців і дівчат хоч калачем заманюй на збори, — признається секретар комсомолу села Суворівське, Тульчинського району на Вінниччині у часописі „Молодь України" з 1 вересня. Нерідко такого „колача" замінюють танці під баян чи кінокартина".

„Хоч колачем заманюй", — так остогидла українській молоді режимна пропаґанда, підшита московськими нитками.

Ірена Книш

НА СВІТАНКУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ В ЗДА

60-РІЧЧЯ З ДНЯ ПЕРШОГО ВІЧА УКРАЇНОК У НЮ ЙОРКУ

(5)

Коли вже розлетілися перші слова по широкій Америці про заснування жіночої організації і відбиваються відгомоном у тій часописі, котра їх рознесла, я позволю собі сказати, хто має зайнятися зорганізуванням жіноцтва. Щоб нашу організацію відразу поставити на добрих фундаментах, мусять узятися до того люди, котрі практикували в тім, котрі урядували по подібних організаціях і знають, як діло повести. А вже в жаден спосіб не годні зробити того самі жінки і дівчата, без помочі мужчин. Я бим була за тим, щоб проєктована організація була рідною сестрою Руского Народного Союзу і щоб Союз мав покровительство над нею, а позаяк Союз є чисто народній, то [illegible] дить розвиткові жіночої організації, котра також має бути народна, українська, яка буде принимати членів без огляду на релігію. Тепер ми маємо, Богу дякувати, Народний Руский Комітет, а на що ж він є? Та власне на то, щоб організувати русинів. І ми, жінки, без жадного клопоту й без гаяння часу повинні віддати цілу справу Народному Комітетові, а той уже з обов'язку має зготовити начерк статутів та визначити день і місце перших загальних зборів, а тоді ми зійдемося, ухвалимо статут, виберем уряд і впровадимо в життя організацію".

Інакше розважає питання жіночої організації Емілія Струтинська. Вона стурбована, щоб неї почин замість користи, не приніс шкоди через розбиття кільканадцятьох уже існуючих сестрицтв, що належали до загальних допомогових організацій:

„... Над сим питанням мусимо добре застановитися, бож се перша проба, то єсли б не вдалася, потягне за собою знеохоту і застій на довгі часи.

Щоб така організація стала справді пожиточною для всього українсько - американського жіноцтва, а не вийшла клюбом взаємного обожання кількох чи кільканадцять одиниць, то, на мою думку, треба взяти до уваги слідуючі три речі:

1) Наша організація має злучити все жіноцтво без ріжниці партій.

2) Головною ціллю організації має бути елементарна просвіта нашого жіноцтва.

3) Організація мусить бути заразом і запомогова на случай смерти або іншого нещастя.

Чи можливе 1)? Здається, не є неможливе... Бож справді, чи не назвати штучними і неприродними всі ті партійні прояви в нашого жіноцтва, котрі не лиш що не [illegible] за собою нічого гарного й доброго, але противно — творять ненависть, незгоду і взаємний непошанівок, а все те в ім'я якоїсь партії, якоїсь ідеї, котрої не розуміється?

Партії є для освічених народів, але у нас, в Америці, се якраз ціла річ у тому, що всі ті партії се не виплив власних думок, нашого власного життя, але впрост згори нам накинені, штучно з нас вмовлені ріжними людьми, не раз найліпшої волі й найкращої ідеї, але частогусто людцями впрост без ідеї, котрі роблять ворогування задля личних цілей.

І тому сі партії, замість життя й руху, приносять застій, дикий антагонізм, одним словом роблять із нас карикатури на сміх інших народів...

Отож нам, жінкам, сі партії ніяк не повинні стояти на перешкоді, і якраз тому нам лучитися треба і тою силою, яка є лише в злуці, впливати на наших мужів і братів та лагодити ту партійну ненависть, котра лише роздроблює сили, а всяку роботу спиняє.

... Є лише один спосіб, а то щоб комітет (котрий чей же [illegible] сить) війшов у порозуміння з усіма сестрицтвами і їх часописами (як „Американський Вісник", „Правда" „Світ") і тим дав їм нагоду висказати свої пляни дотично організації.

Чи не найбільшу увагу звернути треба на просвіту (не високу), ту, з долини, просту, котру кожний розуміє, починаючи від науки читання й писання.

Такі курси для анальфабетів — то великий крок уперед.

Хоч я приготована на закиди, що мої думки — не поступові або мало патріотичні, все ж таки при своїм стояти буду... мусимо наразі лише ті три речі в життя впровадити: злуку, елементарну просвіту і обезпечення."

Ще раз виступила Емілія Струтинська в обороні самостійности жіночої організації: вона рішуче обстоює думку, що жінки самі повинні зорганізуватися, бо як же поведуть її готову, коли не зуміють самі її основувати. Щождо помочі мужчин, то на те їм саме тепер не вистачає часу: „вони перебувають фазу тяжкої еволюції, групуються, кристалізуються на всякі способи". Гідне уваги й це іронічне ствердження неробства „Народного Комітету": „коли вже жінки ніяк не зможуть самі наладнати своєї організації, тоді будуть вмушені звернутися за поміччю до Народного Комітету, який, відпочиваючи послідними часами, навіть мимо загальної еволюції — певно з цілим запалом відсвіжених сил піде у поміч і наше, нами розпочате діло закінчить у порядку" („Свобода", 2-го III 1905).

Це викликало „Заяву Народного Комітету в справі жіночої організації":

„Поважані Пані!

Оцим маю честь в іменні Народного Комітету заявити що з тієї причини, що до Народного Комітету ніхто з Пань у так важній справі, як жіноча організація не відносився, Народний Комітет не чувся обов'язаний у тій справі щонебудь починати, а тим менше брати на себе одвічальність за удачу сего так знаменного руху.

(Далі буде)

День Української Жінки в Дітройті

„Наші жінки готуються до поважної події, до Конвенції Союзу Українок Америки, що скликана на 26, 27 і 28 листопада ц. р." — сказала п. А. Волкер, коли відчиняла 29 серпня День Української Жінки на Оселі Діброва біля Дітройту, як голова Окружної Ради Відділів СУА. — Жіноцтво сподівається, що воно буде мати вплив на хід Світового Конгресу Українців. Українські жіночі організації вже вийшли з місцевих гетто і мають доступ до міжнародної арени. СФУЖО має в 14 країнах свої централі. Пані Волкер розповіла нам про успіх, що його мало СФУЖО від 7 до 11 червня ц. р. на Конвенції Ген. Федерації Жіночих Клюбів, де було 48 заступниць народів, членів Інтернаціональних Клюбів, і де вона була представницею СФУЖО. Це, та внутрішня праця Відділів СУА дає право гордитись кожній членці СУА. Пані Волкер повторила за сенаторкою Кисілевською історію з одною старенькою жінкою, яка сказала: „Не хочу вмерти простою бабою, а хочу бути союзянкою . . ."

День Української Жінки був влаштований цього року на свіжому повітрі (разом із пікніком) з інтенцією здобути гроші на фонд будови старечого дому в Дітройті. Не відомо ще, чи буде цей дім зв'язаний з приміщенням Відділів СУА, чи окремо, до чого вже почалась громадська акція на терені Дітройту. Жіноцтво виказало добру волю підтримати цю акцію.

Програма Дня Української Жінки складалась з двох частин. Перша — для дітей, а друга для старших.

В дитячій програмі переведено гри: „Царівна", „Подолянка", „Літала сорока" та „Котик і мишка". В цьому помагали пані з 81 Відділу СУА, який на заході Дітройту зорганізував „Діточий Садочок" під проводом голови Відділу п. Лободоцької.

Після того діти брали участь у веселій американській грі „Причепи осликові хвіст", які виграли забавки. Відтак 7-річна Віра Чучман продеклямувала вірш „Євшан-Зілля", виявляючи добру пам'ять. Її нагороджено гучними оплесками всіх приявних і пам'ятковою забавкою. Далі діти вислухали 4 українські казочки, що їх опрацювала і записала на магнітофонній плізці П. К. Бранка-Кривуцька: Кіт грає на піяно — Дубини, Хоробрий горобчик — Чорнобильської, Лисичка - Козачка і Слон по Африці ходить — Полтави. Перед виголошенням казочок п. Рома Дигдало прочитала звернення до батьків про вагу і значення українського слова для дітей. Дітям роздано кольорову пластеліну, з якої ліпили фігурки звіряток, про яких була мова в казочках. Після закінчення казочок п. Т. Кузьо і п. Н. Терлецька з 81 Відділу СУА відзначили вісім фігурок. Діти дістали забавки в нагороду.

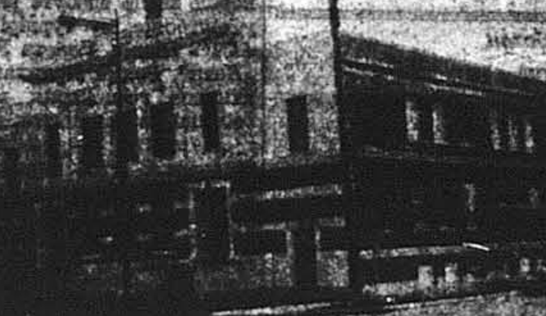
В програмі брало участь 30 дітей у віці 3 до 12 років. М. і. були між ними діти з 3-ої генерації, що їх мами, вже самі діти старих емігранток, є членками 58 Відділу СУА. Провела програму Лідія Лазуренко.

В другій частині була мистецька програма. Вела її п. Рома Дигдало. Виступали співачка Донна Демрей і відома артистка Катерина Бранка-Кривуцька. Їх виступи переплітались і лишили в слухачів приємне враження. Пані Демрей відспівала три пісні. Замітний був акомпаніямент гітари п. Яреми Цісарука. Пані Бранка звеселила гостей прекрасно виголошеними „Побожної" В. Стефаника і написаного для СУА знаменитим Еком „Торта на забаву". Вся мистецька програма йшла на трибуні, а біля трибуни — дитяча забава. А там далі ближче до буфету, проходила програма звичайних наших пікніків.

Накінці хочеться згадати ще один виступ наших жінок-союзянок. Він був на Стейтовій Виставці. Там виступали продовж 10 днів (27 серпня до 6 вересня) тридцять пань, що малювали писанки і пояснювали їх все новим сотням американців, які з зацікавленням приглядались і прислуховувались нашій імпрезі. До речі — це була одинока українська імпреза. Інших чужонаціональних цього року не було. За те належиться признання нашим паням.

В. Н - вич.

Міннеаполіс, Мінн.
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ

Новий будинок УНДому в Міннеаполіс

Довгі роки українська громада в Твин Ситі відчувала потребу Українського Народного Дому. Про справу цю часто дискутували але з тих чи інших причин не було успіху.

Рік тому, коли управа міста Міннеаполіс поставила до продажу великий двоповерховий мурований дім, за ініціятивою організацій ООЧСУ, СУМА і ТУСМ створено комітет купна дому і в скорому часі поведено збіркову акцію серед місцевої громади. Не минуло багато часу як понад сто громадян підписало декларації на $ 30.000, багато з них жертвували по 100, 1.000 і більше долярів. В жовтні 1964 року цей дім перейшов в українські руки за $ 46.100, з чого досі виплачено 15.000 долярів.

Щоб приготовити дім до загального вжитку, треба було перевести ремонт. Багато громадян вклали безкоштовно багато годин тяжкої праці і знання. Завдяки цій жертвенній праці вже віддано до вжитку гарно викінчену авдиторію на 500 місць зі сценою і модерно викінченою кухнею.

На першому поверсі знаходиться ряд більших і менших кімнат, де плянується приміщення для різних сходин, бібліотеку з читальнею, та кімнати для нашої молоді.

Членом дому являється кожний, хто жертвував сто або більше долярів. Управителем дому є рада директорів, вибирана на загальних зборах членів на один рік. На останніх загальних зборах до ради директорів увійшли громадяни: голова — Дмитро Мадибур, заступники — інж. Роман Колодницький і Петро Кміт, секретар — Мирон Крамарчук, скарбник — Михайло Іваськевич, члени — Павло Бреславець, Іван Артим, Кирило Чіхрай, Василь Домбровський, Василь Моцьо, Микола Микуляк, Володимир Остапюк, мґр Петро Пищко, Іван Вакіряк і Петро Ванаш. Правним дорадником д-р Володимир Анастазієвський.

Святочне відкриття цього дому відбудеться в неділю, 3-го жовтня під керівництвом комітету очолюваного д-ром Михайлом Козаком. Після посвячення нашими священиками, офіційного відкриття дому довершить мейор міста Міннеаполіс Артур Нефталін в присутності членів міської і стейтової влади. На почесних гостей святочний комітет запросив парохів всіх наших церков і представників громадських організацій.

Після офіційної частини відбудеться мистецька програма, до котрої запрошено громадський хор „Дніпро", солістки пані Оксану Мірзу і Зою Семенець, мандолінову оркестру СУМА, молодечий хор та балетну групу „Черемош".

На закінчення свята, о годині 7:30 вечором відбудеться забава з танцями.

Святочний комітет відкриття і дирекція дому щиро запрошує до участи все українське громадянство, бо відкриття українського центру в Міннеаполісі є доказом життя і активности української громади і є великим моральним і матеріяльним здобутком.

М. К.

РОЗПИСАЛИСЬ І . . . ПІШЛИ ДОДОМУ

Є на Прикарпатті, в Снятинському районі, колгосп „Перше травня". — розповідає Ілля Павлюк у „Молоді України" з 28 серпня. — Якось мені сказали, що у палаці культури цього колгоспу відбудеться реєстрація шлюбу за новим обрядом. І ось до клюбу прийшли молодята: їздовий колгоспу Іван Радомський та передова доярка Марія Верига з гостями і музиками.

Але що це? Клюб зачинено . . . Ідуть у сільраду. Але й там порожньо. Одна-однісінька черговa.

Що ж було робити?

— Розписуйся, дівчино, не повертатися ж додому.

Зареєстрували шлюб і почвалали додому . . .

КЛИМ ТРОХИМЕНКО

Промовистим показником невпинного росту мистця Клима Трохименка була його ретроспективна виставка образів 1964 р. в Ню Йорку. Але рівнобіжно до ствердження розвоєвої динаміки, ця виставка давала глядачеві нагоду з'ясувати собі характерні риси творчости цього винятково цікавого маляра.

На творчий шлях станув Трохименко мавши сорок п'ять років. До того часу його відношення до мистецтва обмежувалося колекціонуванням кращих творів українських мистців. Образи були предметом його невгаваючого зацікавлення, добре мистецтво, предметом якогось діточого захвату, якогось екстатичного побудження.

Радість від споглядання на мистецький твір, безпосередність сприймання його кольору, рисунку, композиції, лягли в основу творчости Трохименка-мистця, вже від перших його спроб переступити межу пасивного сприймача мистецтва в царину творця. Перші кроки в цьому напрямі, що в них і викристалізувався індивідуальний стиль й мистецько-ідеологічна настанова Трохименка, проходили в умовах цілковитого самоуцтва. І ця власне обставина тільки пособила закріпленню в дальших роках творчости мистця чаруючої в його полотнах інфантильної емоційности, роззброюючої щирости головою в рисунковій та композиційній реалізації твору.

Зовсім інакше мається справа з його кольоритом. Деяка наївність, а може безпорадність в перших творах схарактеризувати кольором зображуваний предмет, щодальше, заміняється стихійним розвитком кольористичної візійности, поглиблюванням культури барвних сполучень. Нині Трохименко являється безумовно під уозом постімпресіоністичної палітри, вдумливим поетом кольору, що й ставить його в передовий ряд наших малярів, а в чужинців здобуває йому признання, дуже прихильні рецензії в пресі, та участь в американських мистецьких ґалеріях.

Своєрідний спосіб вступлення на шлях маляра дозволив Трохименкові обминути всі ті проблеми формального та ідеологічного характеру, що завели сьогоднішнє мистецтво у мертву петлю суттєвих самозаперечень.

У всіх своїх творах, від найраніших до тих, що будуть на новій виставці в Ню Йорку, він вірний тій своїй концепції краси, що формувала його колись як пасивного сприймача мистецтва. Цієї концепції зовсім не послаблює той вклад спостережень і суґестій від кращих зразків сучасного мистецтва, що він їх допустив у розвоєвий процес свого таланту. Що цей процес проходить з непослабленою силою, того доказом виставка, що її відкриття відбудеться в неділю 26 вересня ц. р.

Володимир Лисовський

(Закінчення із стор. 2-ої)

тискують з обслуги по готелях, ресторанах і т. п.

Читаючи книжку Мері Ерб, складається враження, що вона клясифікує американських громадян на правдивих і неправдивих і уважає американців англосаксонського походження кращими від інших. На її думку, комуністична інфільтрація в ЗДА почалася з приходом політичної імміграції.

У нинішній світовій політиці Америка не може ізолювати себе. Її відвідують сотні тисяч чужинців, але американці також відвідують інші країни. Багато громадян ЗДА постійно проживають в країнах Европи, Азії, Африки і Південної Америки. І тому тепер про проповідувану деякими суперпатріотами ізоляцію і мови не може бути.

Не треба бути аж комуністом чи пацифістом, щоб твердити, що людство невідхильно зближається до того часу, коли проблеми перенаселення і прохарчування будуть рішатися спільно всіма народами. Однак, нині ще завчасно про це говорити, а тим більше в такій багатій і відносно малозаселеній країні, як Америка. Надзвичайно густо заселена Німеччина дає працю сотням тисяч чужих робітників і стало відчуває брак робітних сил. На жаль, цей факт ще не доходить до свідомости тих людей в ЗДА, які добачають причини безробіття в іммігрантах.

Книжку „Небезпека інвазії" прочитають мільйони американців, бо видавництво, яке є під впливом Республіканської партії, подбає про масове її поширення. А шкода, бо ця книжка не в одного читача викривить уявлення про його сусіда та співгромадянина.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Стрийка
бл. п. КОРНЕЛЯ ОСАДЦИ
складаємо $250.00 на будову Української Католицької Церкви у Ґлен Спей, Н. Й.:
Модест Осадца, Мирон Осадца, Юліян Осадца, Богдан Осадца, Любомир Осадца, з родинами.

Т-ВО ПРАВНИКІВ УКРАЇНЦІВ В ЗДА
ділиться зі своїм Членством і Українським Громадянством сумною вісткою про смерть Члена-Сеньйора

†

сл. п. Д-ра СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА
видатного українського журналіста, державного і культурно-громадського діяча на Батьківщині і на еміґрації.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
•
Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.
УПРАВА

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА
ділиться з Членами і Громадянством сумною вісткою, що 20-го вересня 1965 р. помер на 82-му році життя

†

Д-р СЕМЕН ДЕМИДЧУК
звичайний член НТШ, журналіст і довголітній співробітник „Свободи", невтомний Рідношкільний діяч, організатор Першого Українського Сойму в Америці та заслужений суспільний і громадський піонер-діяч.
Похорон відбувся 22-го вересня 1965 р. з церкви св. Миколая в Брукліні.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
•
ВП. Дружині та Рідні Покійного складаємо щирі слова співчуття.
УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА

†

Сумною і болючою вісткою ділимося з Рідними, Друзями й Приятелями про смерть нашого Дорогого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУНЯ, ПРАДІДУНЯ, ШВАГРА, ВУЙКА й СТРИЙКА
бл. п. ВАСИЛЯ КРАВЧУКА-ГАВРИЛОВОГО
що упокоївся в Бозі, дня 18-го вересня 1965 року, на 87-му році життя.
Покійний народився в Осердові, Белзщина, Західня Україна.
На протязі свого трудолюбивого життя був передовим суспільно-громадським працівником, щедрим жертводавцем і співосновником місцевих культурно-освітніх, господарсько-кооперативних і других установ та довголітнім війтом громади. Похорони відбулися на чужій землі, в місцевості Нова Весь, „Зємє Одзискане", Польща.
Горем прибиті:
дружина МАРІЯ з ІВАНЦІВ-КРАВЧУК в Польщі
дочка НАСТУНЯ з чоловіком ФЕДОРОМ, дітьми МАРІЙЦЕЮ, НАДЕЮ з чоловіком, та внуками БОГДАНЧИКОМ і ЛЮБОЮ в Україні;
сини в США:
інж. ІВАН з дружиною НАДІЄЮ та дітьми НАТАЛЕЮ і ЛЮБОЮ
д-р МИРОН з дружиною ОЛЬГОЮ та дітьми ЛЯРУСЕЮ і МИРОНЦЕМ
шваґри:
КАТРЯ з ІВАНЦІВ-КОТИК (в США) з дітьми
о. ПЕТРО ІВАНЕЦЬ (в Канаді) з дітьми та внуками
ІВАН (в Україні) з дітьми та внуками
племінники: СТЕПАН і ВАСИЛЬ з дружинами, сестрами, дітьми й внуками в Україні

†

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що в середу, 22-го вересня 1965 р. в Сомервіл, Н. Дж., упокоїлася в Бозі наша Найдорожча МАМА
бл. п. МАРІЯ ПІЛАТ
вдова по бл. п. ІЛЬКОВІ
ПАНАХИДА — в п'ятницю, 24-го ц. м. в год. 8-ій веч. в похоронному заведенні McCracken Funeral Home, 2124 St. George, Linden, N.J.
ПОХОРОН відбудеться в суботу, 25-го вересня 1965 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Володимира в Елизабет, Н. Дж., а опісля на цвинтар Evergreen Cemetery
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
В глибокому смутку:
доньки — МАРІЯ ТЕПЛИШИН в Байон
3 доньки на Україні
сини — ПЕТРО й ІВАН в Сомервіл

СПОРТ

Редагує В. Сохан

ПОЧАТОК СЕЗОНУ УСК-у НЮ ЙОРК

Минулої неділі, 19-го вересня почали футболісти УСК-у Ню Йорк новий сезон перемогою 3:1 над німецькою дружиною СК „Айнтрахт". Перед цими змаганнями на грищі „Айнтрахт Овал" відбувся церемоніяльний викоп м'яча, що його доконав адв. Володимир Стек, один із правних дорадників УСК-у, який кандидує в недалеких вже виборах на стейтового конґресмена. На знімці від ліва: Володимир Шмотолоха — капітан дружини УСК-у, цьогорічного чемпіона ЗДА, адв. Володимир Стек і мґр Петро Григорович — почесний голова УСК-у.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Джуліяна". — футбольні змагання за мистецтво „Великої Десятки" НАФСоюзу відбудуться в неділю, 26-го вересня о год. 4-ій по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій Вулиці і 31-ій Евню у Коледж Пойнті, Н. Й. На цьому ж грищі дві години раніше мистецькі змагання „Великої Десятки" між Грецько - Амер. СК і „Блю Стар".

„Тризуб", Філядельфія — „Тайґерс", Бостон, футбольні змагання за мистецтво Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю 26-го вересня о год. 2:30 по полудні на грищі при 29 ій і Кембрія Вулицях у Філядельфії. „Тайґерс" — це нова назва дотеперішніх „Метрос".

„Чорноморська Січ", Нюарк, — „Польські Соколи", Нюарк, футбольні змагання за мистецтво АФЛіґи відбудуться в неділю, 26-го вересня о год. 3ій по полудні на грищі Айронбавнд при Вілсон Евню в Нюарку.

Тенісові змагання у подвійній грі чоловіків та у мішаних парах — відбудуться в суботу і неділю, 25 і 26 вересня на Союзівці. Влаштовує ці змагання, як і в попередніх роках, Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку. Початок змагань о год. 9.30 рано в суботу, а зголошення учасників будуть приймати керівники цієї імпрези безпосередньо перед початком змагань.

ОСІННЯ ЗУСТРІЧ І ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР КЛК НЮ ЙОРК

Карпатський Лещетарський Клюб, Ню Йорк, влаштовує в днях 2-го і 3-го жовтня ц. р. на відпочинковій оселі УНСоюзу — Союзівці десяту осінню зустріч для своїх членів та симпатиків. В програмі цієї зустрічі відбудуться внутрішньо - клюбові першості тенісу за Чашу д-ра Ярослава Рожанковського, як теж змагання у стрілянні і кічці. В товариській частині зустрічі відбудеться забава.

* * *

„ТРИЗУБ" — ПОРТУҐАЛЬСЬКИЙ СК 1:0

Нюарк, 19-го вересня. — Склад „Тризуба", Філядельфія: Тарнавський, Микицей, Вотсон (Рач), Бородяк, Базіліо, Джуліо, Яковина, Мендез Ферейра, Перейра, Вентлянд. На резерві: Рач і Літинський.

Одинокі ворота зустрічі здобув для „Тризуба" з підворітнього замішання новий напасник Перейра на 57-ій хвилині гри. Цей скромний вислід не віддзеркалює сильної переваги „Тризуба" напротязі цілих змагань. Від вищої проґри врятував портуґальську дружину її добрий воротар та правий оборонець Горзелінґ, колишній грач „Тризуба". Загальне враження із цієї першої ліґової гри оптимістичне: „Тризуб" починає сезон із доброю обсадою ліній оборони і помочі. Можна теж сподіватися, що лінія нападу зможе бути більше продуктивною у цьому сезоні, як у попередньому, хоч ця проблема вповні розв'язана. Із нових набутків найкраще враження зробив середній помічник Базіліо. Перейра в нападі показав декілька добрих і сильних стрілів, але вражала його повільність у полі. Воротар Тарнавський ще не вповні повернув до форми. Він має зокрема трудноці із задержуванням в руках зловленого вже м'яча. Глядачів на грищі в Нюарку всього коло 700.

Я. Татомир

* * *

„ЛЕВИ", ШИКАҐО — „КАРПАТІЯ КІКЕРС" 1:4

Дітройт, 18-го вересня. — В другій рунді мистецьких гор нової Міжміської Футбольної Ліґи дружина шикаґівських „Левів" зазнала поразки 1:4 в зустрічі з німецькою дружиною у Дітройті, „Карпатія Кікерс". Програна „Левів була вповні заслужена. Причинами поразки був слабий склад „Левів", в якому браковуло Ноги, Батисти і Буша та дуже квола гра лінії нападу, як і те, що гра відбулася при електричному світлі, до чого не звикли змагуни „Левів". При слабій грі нашої дружини можна навіть твердити, що від більшої порязки врятував „Левів" молоденький воротар Орест Банах, який не лише оборонив карне, але і ряд сильних та небезпечних стрілів. Одинокі ворота для „Левів" здобув Януш на 15 хвилині гри з подачі Полюховича. Противники здобули ворота на 17-ій, 47-ій 58-ій і 65-ій хвилинах гри. Дійсно заломили нашу дружину другі і треті ворота стрілені спочатку другої половини. При кінці зустрічі „Леви" переважали і натискали на ворота німців, але їхній воротар вміло оборонив два грізні стріли Дижурка. На 87-ій хвилині Полюхович перестрілив добру нагоду. Глядачів на цих змаганнях було лише 400.

Слаба гра „Левів" розчарувала українських симпатиків з Дітройту. Дружина „Левів" кватирувала в домівці „Черника", а симпатичні пані з „Черника" гостили змагунів „Левів" членів Управи та навіть їх симпатиків з Шикаґа. В часі гостини промовляв голова „Черника", Микола Кавка, підчеркуючи добросусідські відносини, між цими двома спортовими товариствами. Там же голова СУАСТ-Північ, Євген Обухівський вручив капітанові „Левів" Миколі Кратові чашу Клюбу Львов'ян з Шикаґа за перше місце здобуте раніше у футбольному турнірі СУАСТ - Північ. Голова УАСТ „Леви", Роман Припхан подякував господарям вкінці гостини за прийняття.

„Левенята" — закінчили нерішеною свої перші мистецькі змагання сезону з доростом німецької дружини „Фортуна" з вислідом 2:2. В цій зустрічі яка теж відбулася в суботу, 18-го вересня, стрільцем обидвох воріт для „Левенят" був Мирон Дижурко.

Петро Головатий

* * *

УСК — С. К. АЙНТРАХТ 3:1 (2:1)

Змагуни УСК-у, починаючи гру, накинуле сильніше темпо, у висліді чого вже в 10ій і 11-ій хвилинах здобули двоє воріт із стрілів В. Шмотолохи. У 41-ій хвилині необставлений змагун Айнтрахту Ґріффіт переловив скісну подачу Ганневея і спрямував м'яч у сітку УСК-у. Перша півгра закінчилася вислідом 2:1 для УСКу-.

В другій половині переважали дальше кращі технічно, усківці, що й увінчалося у 70-ій хвилині успіхом, коли Шмотолоха спрямував подачу Сметгорстові, який гострим стрілом умістив м'яч у сітці противника.

Характеризуючи ці перші змагання УСК-у, можна признати, що Управа і провідники 1-ої дружини в особах пп. Чорнія і Кирила Янчика подбали про добрий склад змагунів.

Команда, як цілість заграла добре, жертвенно та з волею перемоги. Слабше вийшли Пирдон і поміч, які замість підсилювати м'ячами напад, верталися до задів, створюючи в той спосіб небезпечні ситуації під власними воротами. Новонабутий воротар В. Ґерлі добрий; в пропущених воротах він не завинив. Його молод. брат, П. Ґерлі, має задатки на доброго змагуна. В другій половині контуженого Фрайтаґа замінив Родріґез.

В кінцевій стадії змагань усківці виглядали перевтомленими, мабуть з причини замалої скількости тренінґів.

І. Дзядів

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ПОРТУҐАЛЬСЬКИЙ СК 3:1

Нюарк, 12 вересня. — Останні дві гри із серії 4-ох тренінґово- товариських зустрічей „Ч. Січ" вирішила в свою користь переконуючими вислідами. Найважливішою з усіх 4-ох відбутих гор були саме змагання з місцевими портуґальцями, що відбулися на площі Айронбавнд в Нюарку. До цих, як і попередніх змагань, січовики виступили ще в неповному складі, одначе цим разом більшість змагунів, що ввійдуть до постійного складу, були в акції. З нових футболістів, яких ми побачили на площі, треба згадати: Олеся Чайку (кол. січовик), Лопеза, який минулого року виступав в Джуліяні, та воротаря Мечника. Усі три ворота січовики здобули в першій півгрі. Їх стрільцями були: Німерчинський II 2, Лопез 1. Портуґальці здобули ворота в другій половині карного. Склад „Ч. Січі" в цій грі: Юрків (Мечник), Попович-Савицький (Чижович Є), Каздоба В. - Воробець - Німерчинський І, Чайка - Лопез - Німерчинський II - Чижович В. - Рада, Сольчаник.

О. Твардовський

Збори Відділів УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 26-го ВЕРЕСНЯ 1965 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ — 245 Відд. в 2-ій год. по пол. Проситься членів про чиселенну участь. — М. Мартиненко, секр.

АНСОНІЯ, Конн. Збори Т-ва ім. А. Вончевського — 10-ий Відділ, о год. 3 по пол. у Либерті Голл, 9 Мей Ст. в Ансонії. На порядку нарад справа получення Товариства з іншими Відділами УНС в Ансонії. Участь всіх членів обов'язкова. — П. Глива, секр.

АНСОНІЯ, Конн. Збори Б-ва ім. св. Ів. Хрестителя — 18 Відд. о год. 3-ій по пол. у Либерті Голл, 9 Мей Ст. в Ансонії. На порядку нарад справа получення Товариства з іншими Відділами УНС в Ансонії. Участь всіх членів обов'язкова. — Й. Ванцяк, секр.

АНСОНІЯ, Конн. Збори Т-ва Запорозька Січ — 67 Відд. о год. 3 по пол. в Либерті Голл, 9 Мей Ст. в Ансонії. На порядку нарад справа палучення Товариства з іншими Віддлами УНС в Ансонії. Участь всіх членів обов'язкова. — В. Пепюк, секр.

АНСОНІЯ, Конн. Збори Т-ва Любов — 262 Відд. о год. 3 по пол. у Либерті Голл, 9 Мей Ст. в Ансонії. На порядку нарад справа получення Товариства з іншими Відділами УНС в Ансонії. Участь всіх членів обов'язкова. — Стефанія Веррі, секретар.

Посмертні згадки

ЛІКЕРІЯ ТИЧИНСЬКА, уроджена 21 травня 1893 р. у Вікні, повіт Скалат, Захід. Україна, проживши 72 роки, померла 2 квітня 1965 р. у Філядельфії. В члени УНС вступила в листопаді 1928 р. і була дуже прикладною членкинею по кінець свойого життя. В великім горю полишила чоловіка Маріяна. Похована зістала 6 квітня 1965 р. на цвинтарі св. Марії.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Струк, секр.

ДМИТРО САВЧАК, довголітній член Т-ва Дністер — 361 Відд. УНС в Ню Йорку, помер 30 серпня 1965 р. Покійний народився 1888 року в Глиянах, Галичина. Полишив у глибокому смутку дружину Маґдалину, сина Йосифа і дочку Ганю. Похорон відбувся 2 вересня 1965 р. з укр. кат. церкви Holy Cross в Асторії, Н. Й., а відтак на цвинтар St. Raymond, Bronx, N. Y.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ВАСИЛЬ АНДРУСЯК, довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка, 100 Відд. УНС в Ґері, Інд., помер 5 квітня 1965 р. на 48 р. життя. Покійний нар. в Ґері, Інд. Залишив у великому смутку маму і сестру зам. Ласко. Похорон відбувся 8 квітня 1965 року з кат. церкви св. Михаїла на цвинтар, при участи родини і членів Відділу, приятелів і знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Цебак, секр.

ТАРЗАН, ч. 5 503 Атакують Тарзана.

Під час досліджування Тарзан і його компаньйони знайшли масивні дерев'яні двері.

Мавполюд натиснув із напруженням, поки вони не відкрилися.

Всередині все було темне.

Аж нагло їх заатакували . . .